

Súd: Okresný súd Košice okolie
Spisová značka: 15C/288/2012
Identifikačné číslo súdneho spisu: 7512218388
Dátum vydania rozhodnutia: 17. 10. 2014
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Iveta Puškášová
ECLI: ECLI:SK:OSKE3:2014:7512218388.2

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Košice - okolie sudkyňou JUDr. Ivetou Puškášovou v právnej veci žalobcu: BL Telecom debt, s.r.o., IČO: 45 535 108 so sídlom Šoltésovej 14, 811 08 Bratislava, právne zast.: SOUKENÍK - ŠTRPKA, s.r.o., IČO: 36 862 711 so sídlom Šoltésovej 14, 811 08 Bratislava, proti žalovanému: O. D., nar. XX.X.XXXX, trvale bytom obec Č., XXX XX t.č. bytom Z.-C.-H.. X, XXXXX H. M. H., H. Z. P., v konaní o zaplatenie 939,91 eur s príslušenstvom

rozhodol:

Odporkyňa je p o v i n n á zaplatiť navrhovateľovi sumu 251,55 eur spolu s 9 % úrokom z omeškania ročne od 19.12.2008 do zaplatenia a to do 3 dní od právoplatnosti tohto rozsudku.

V prevyšujúcej časti návrh z a m i e t a .

Žiaden z účastníkov n e m á právo na náhradu trov konania.

o d ô v o d n e n i e :

Žalobca sa žalobou podanou na tunajší súd dňa 29.10.2012 domáhal, aby súd zaviazal žalovanú zaplatiť mu sumu 939,91 eura s príslušenstvom na tom základe, že Slovak Telekom a.s. Bratislava zmluvou zo dňa 16.12.2011 postúpili naňho pohľadávku voči žalovanej vedenú pod referenčným číslom 1174991501 v žalovanej výške. Žalovaná uzavrela s predchodcom žalobcu ako poskytovateľom zmluvu o pripojení číslo 9901139375. Predmetom bolo poskytovanie elektronickej komunikačnej služby právnym predchodcom žalobcu. Žalovaná by prostredníctvom platieb za poskytnuté služby po dobu viazanosti postupne splnila svoj záväzok, ktorému zodpovedal tretí záväzok právneho predchodcu zabezpečiť žalovanej rodinný PC za zľavnenú cenu. Žalovaná si nespĺnila svoju povinnosť, nezaplatila riadne a včas za poskytnuté služby vo výške 251,55 eura a taktiež nezaplatila ani zmluvnú pokutu, ktorá jej bola vyfakturovaná faktúrou vo výške 688,36 eura, ktorá sa stala splatnou, pričom žalovaná nevykonala žiadnu, ani čiastočnú úhradu pohľadávky. Nezaplatením faktúr v lehote splatnosti riadne a včas sa žalovaná dostala do omeškania, a preto si uplatnil žalobca aj úrok z omeškania až do jej zaplatenia.

Žalovaná v písomnom podaní doručenom tunajšiemu súdu dňa 17.10.2014 uviedla, že uzavrela so žalobcom dohodu o zaplatení dlžnej sumy.

Žalobca sa písomným podaním doručeným tunajšiemu súdu dňa 9.7.2013 vyjadril, že zmluvná pokuta nezabezpečuje dlh žalovanej, ale zabezpečuje benefity, ktoré poskytol právny predchodca žalobcu. Zmluvná pokuta tak plní podľa žalobcu funkciu satisfakčnú a preventívnu. Uviedol, že právnemu predchodcovi bola spôsobená skutočná škoda, ktorá zodpovedá hodnote dotácie do poskytnutého rodinného PC.

Vo veci súd nariadil pojednávanie, na ktoré sa nedostavil žalovaný ani žalobca, ktorý svoju neúčast' ospravedlnili. Vzhľadom k tomu, že neboli splnené podmienky pre odročenie pojednávania, súd vec prejednal podľa § 101 ods. 2 O.s.p. v ich neprítomnosti.

Súd vykonal dokazovanie oboznámením sa so zmluvou o pripojení, dodatkom k zmluve o pripojení, faktúrou a zistil tento skutkový stav veci:

Žalobca a spoločnosť Slovak Telekom a.s. so sídlom Karadžičova 10, 825 13 Bratislava, IČO: 35763469 uzavrel so žalobcom zmluvu o pripojení dňa 25.8.2007 č. 9901139371, z ktorej vyplýva, že zmluva bola uzavretá medzi predchodcom žalobcu T- mobile Slovensko a.s. Bratislava a žalovanou vrátane dodatku, ktorého obsahom bol dohodnutý program služieb PC Secure a bol jej odpredaný rodinný počítač s LCD za 1- Sk (t.j. 0,03 eura vrátane DPH) s dobou viazanosti 36 mesiacov a na dobu neurčitú s dohodnutou zmluvnou pokutou v celkovej výške 688,36 eura (20.737,53 Sk).

Žalovaná si nespĺnila povinnosť a neuhradila za poskytnuté služby a to: za obdobie od 1.11.2008 do 30.11.2008, čo jej bolo fakturované faktúrou číslo 7895515741 zo dňa 5.12.2008 vo výške 62,44 eura t.j. 1.881,- Sk. Faktúra sa stala splatnou 19.12.2008. Za obdobie od 1.12.2008 do 31.12.2008, čo jej bolo fakturované faktúrou č. 7896642857 zo dňa 31.12.2008 vo výške 84 eur t.j. 2.530,60,- Sk. Faktúra sa stala splatnou 18.1.2009. Za obdobie od 1.1.2009 do 31.1.2009, čo jej bolo fakturované faktúrou č. 7897779767 zo dňa 5.2.2009 vo výške 37,12 eur. Faktúra sa stala splatnou 19.2.2009. Za obdobie od 1.2.2009 do 28.2.2009, čo jej bolo fakturované faktúrou č. 7898904218 zo dňa 4.3.2009 vo výške 38 eur. Faktúra sa stala splatnou dňa 18.3.2009.

Z Dodatkov k zmluve o pripojení vyplýva, že medzi účastníkmi konania bola dohodnutá zmluvná pokuta v celkovej sume 20.737,50,-Sk, t.j. 688,36 eura, ktoré si vyfakturoval právny predchodca žalobcu faktúrou číslo 3701032800, ktorá sa stala splatnou dňa 18.4.2009 na sumu 688,36 eura. Súd posúdil predovšetkým skutkový stav podľa týchto zákonných ustanovení:

Podľa § 43 ods. 1,2,3 a 5 Zákona č. 610/2003 Z.z. Zmluvou o pripojení sa podnik zaväzuje účastníkovi zriadiť potrebný prístup k verejnej telefónnej sieti alebo k inej verejnej sieti a sprístupniť súvisiace služby. Súčasťou zmluvy sú všeobecné podmienky a tarifa. Podstatnými časťami zmluvy o pripojení sú dohodnutý druh verejnej služby, miesto jej poskytovania a cena za službu. Ak nie je v zmluve o pripojení určený čas poskytovania, platí, že sa služba bude poskytovať na neurčitý čas. Cenu za službu možno dojednať aj odkazom na tarifu.

Zmluva o pripojení zaniká

- a) uplynutím času, na ktorý bola uzavretá,
- b) dohodou účastníkov zmluvy,
- c) odstúpením od zmluvy,
- d) výpoveďou,
- e) ak tak ustanovuje osobitný predpis.

Podnik môže odstúpiť od zmluvy o pripojení, ak účastník

- a) opakovane neoprávnene zasahuje do zariadenia verejnej siete alebo takýto zásah umožní tretej osobe, hoci aj z nedbanlivosti,
- b) nezaplatil cenu za poskytnutú službu ani do 45 dní po dni splatnosti,
- c) pripojí na verejnú sieť zariadenie, ktoré nespĺňa požiadavky osobitných predpisov, alebo používa také zariadenie v rozpore so schválenými podmienkami a ani na výzvu podniku zariadenie neodpojí,
- d) opakovane používa verejnú službu spôsobom, ktorý znemožňuje podniku kontrolu jej používania,
- e) opakovane porušuje podmienky zmluvy o pripojení.

Podľa § 42 ods. 1, Zákona č. 610/2003 Z.z. podnik má právo

- a) na zaplatenie ceny za poskytnutú verejnú službu podľa tarify, ak jej vyúčtovanie doručil účastníkovi najneskôr do troch mesiacov od posledného dňa zúčtovacieho obdobia; to neplatí pri vyúčtovaní predplatených služieb,
- b) na náhradu škody spôsobenej na verejnej sieti a na verejnom telekomunikačnom zariadení,
- c) odmietnuť uzavretie zmluvy o pripojení, ak
 1. jej poskytovanie na požadovanom mieste alebo v požadovanom rozsahu je technicky neuskutočniteľné okrem poskytovania univerzálnej služby podľa § 50 ods. 2 písm. a),

2. záujemca o ňu nedáva záruku, že bude dodržiavať zmluvu najmä preto, že je dlžníkom podniku alebo iného podniku, alebo niektorý z týchto podnikov už predtým odstúpil od zmluvy s ním alebo vypovedal s ním zmluvu,

3. záujemca nesúhlasí so všeobecnými podmienkami.

d) dočasne prerušiť alebo obmedziť poskytovanie verejnej služby z dôvodu

1. jej zneužívania, a to až do odstránenia jej zneužívania alebo vykonania technických opatrení zamedzujúcich jej zneužívanie,

2. nezaplatenia splatnej ceny za verejnú službu v lehote upravenej vo všeobecných podmienkach, a to až do jej zaplatenia alebo do zániku zmluvy o pripojení; dočasne prerušiť poskytovanie verejnej telefónnej služby na pevnom mieste pripojenia k sieti možno iba po predchádzajúcom náležitom upozornení a uplynutí dodatočnej lehoty určenej na zaplataenie, upravenej vo všeobecných podmienkach,

3. porušenia zmluvných podmienok zo strany účastníka iných ako v druhom bode.

Podľa § 42 ods. 4 Zákona č. 610/2003 Z.z. účastník je povinný

a) používať verejnú službu v súlade s týmto zákonom, so zmluvou o pripojení a so všeobecnými podmienkami,

b) platiť cenu za poskytnutú verejnú službu podľa zmluvy o pripojení a podľa tarify, a ak to povaha služby umožňuje, až na základe predloženia dokladu o vyúčtovaní,

c) používať iba telekomunikačné zariadenia spĺňajúce požiadavky osobitných predpisov.

Vychádzajúc zo zisteného skutkového stavu súd aplikáciou právnych noriem súd dospel k záveru, že žalovanej vznikla povinnosť zaplatiť za poskytnuté služby tak ako jej boli fakturované faktúrou č. 7895515741 vo výške 1.881,- Sk t.j. 62,44 eura, faktúrou č. 7896642857 vo výške 2.530,60,-Sk t.j. 84 eura, faktúrou č. 7897779767 vo výške 67,12 eura a faktúrou č. 7898904218 v sume 38 eura, spolu teda 251,55 eura.

Táto povinnosť žalovanej zaplatiť žalobcovi vyššie uvedené sumy vznikla nielen zo samotných zmlúv, ale aj z ich dodatkov, ale aj zo Zákona o elektronických komunikáciách. Z uvedeného dôvodu súd žalobe v tejto časti vyhovel.

Faktúrou číslo 3701032800, ktorá sa stala splatnou dňa 18.4.2009 si žalobca vyfakturoval sumu 688,36 eura z titulu zmluvnej pokuty za porušenie zmluvných povinností.

Na základe vykonaného dokazovania súd dospel k záveru, že v tejto časti žaloba nie je dôvodná a preto ju zamietol.

Podľa § 544 ods. 1,2,3, Zákona 40/1964 Zb. Občianskeho zákonníka ak strany dojednávajú pre prípad porušenia zmluvnej povinnosti zmluvnú pokutu, je účastník, ktorý túto povinnosť poruší, zaviazaný pokutu zaplatiť, aj keď oprávnenému účastníkovi porušením povinnosti nevznikne škoda. Zmluvnú pokutu možno dojednať len písomne a v dojednaní musí byť určená výška pokuty alebo určený spôsob jej určenia. Ustanovenia o zmluvnej pokute sa použijú aj na pokutu určenú pre porušenie zmluvnej povinnosti právny predpisom (penále).

Podľa § 545a Občianskeho zákonníka neprimerane vysokú zmluvnú pokutu môže súd znížiť s prihliadnutím na hodnotu a význam zabezpečovanej povinnosti. Ak veriteľ nie je oprávnený požadovať náhradu škody spôsobenej porušením povinnosti, na ktorú sa zmluvná pokuta vzťahuje, súd prihliadne aj na výšku škody, ktorá porušením povinnosti vznikla, a na to, o koľko zmluvná pokuta presahuje rozsah vzniknutej škody.

Rozsudkom Okresného súdu Bardejov č.k.: 4C 174/2011-21 zo dňa 30.11.2011 v spojení s rozsudkom Krajského súdu v Prešove z 23.5.2012 č.k. 3Co 26/2012 bola zmluvná pokuta rovnakého významu vyhlásená za neprijateľnú zmluvnú podmienku. Obdobne aj vo veci Okresného súdu Bardejov zo dňa 6.12.2011 č.k. 4C 162/2011 -28 v spojení s rozsudkom Krajského súdu v Prešove zo dňa 15.3.2012 č.k. 16Co 32/2012 -46.

Podľa § 53a ods. 1 Občianskeho zákonníka Ak súd určil niektorú zmluvnú podmienku v spotrebiteľskej zmluve, ktorá sa uzatvára vo viacerých prípadoch, a je obvyklé, že spotrebiteľ obsah zmluvy podstatným spôsobom neovplyvňuje alebo vo všeobecných obchodných podmienkach za neplatnú z dôvodu neprijateľnosti takejto podmienky, alebo nepriznal plnenie dodávateľovi z dôvodu takejto podmienky, dodávateľ je povinný zdržať sa používania takejto podmienky alebo podmienky s rovnakým významom v zmluvách so všetkými spotrebiteľmi.

Dodávateľ má rovnakú povinnosť aj vtedy, ak mu na základe takejto podmienky súd uložil vydať spotrebiteľovi bezdôvodné obohatenie, nahradiť škodu alebo zaplatiť primerané finančné zadostučinenie. Rovnakú povinnosť má aj právny nástupca dodávateľa.

Ustanovenie § 53a OZ je dôsledkom transpozície Smernice rady 93/13/EHS o nekalých podmienkach v spotrebiteľských zmluvách (ďalej len smernica), ktorá v článku 7 odsek 1 ukladá členským štátom zabrániť súvislému používaniu nepriateľných zmluvných podmienok:

„členské štáty zabezpečia, aby v záujme spotrebiteľov a subjektov hospodárskej súťaže existovali primerané a účinné prostriedky, ktoré by zabránili súvislému uplatňovaniu nekalých podmienok zmluvne uzatvorených so spotrebiteľmi zo strany predajcov, alebo dodávateľov“.

S ohľadom na relevantnú judikatúru súdneho dvora Európskej únie by nemali byť žiadne pochybnosti o povinnosti súdu zbaviť spotrebiteľa neprijateľnej zmluvnej podmienky a jej poškodzujúcich účinkov:

„ členské štáty zabezpečia, aby nekalé podmienky použité v zmluvách uzatvorených so spotrebiteľom v zmluvách uzatvorených zo strany predajcu alebo dodávateľa podľa ich vnútroštátneho práva neboli záväzné pre spotrebiteľa, aby zmluva bola podľa týchto podmienok naďalej záväzná pre strany ak je jej ďalšie existencia možná bez nekalých podmienok“ (článok 6 smernice).

Ustanovenie článku 6 ods. 1 sa má považovať za kogentné ustanovenie a ochrana pred neprijateľnými podmienkami sa má poskytovať v režime pravidiel verejného poriadku (uznesenie súdneho dvora C-76/10 Pohotovosť /Korčokská, bod 50), teda pravidiel na ktorých rešpektovaní musí štát bezvýhradne trvať a ktorých rešpektovanie je povinný vždy a za každých okolností vyžadovať.

Ustanovenie § 53a ods. 1 OZ zakazuje dodávateľovi používať zmluvnú podmienku, ktorá bola právoplatne súdom vyhlásená za neprijateľnú. Takáto zmluvná podmienka je neplatná (§ 53 ods. 5 OZ; absolútna neplatnosť). Jej ďalším používaním dodávateľ vytvára protiprávny stav, naviac zákonom explicitne zakázaný a priznanie plnenia z takejto zmluvnej podmienky je v priamom rozpore so zákonom. Ak by súd priznal plnenie z neprijateľnej zmluvnej podmienky, išlo by o tolerovanie pokračujúceho protiprávneho stavu zo strany súdu a popieranie vysokého záujmu EU a práva EU na ochrane práv spotrebiteľa. Zákaz používania vychádzajúci z právoplatného rozsudku súdu sa týka celého textu predmetnej zmluvnej pokuty a zmluvnej podmienky ako celku a môže ísť len o čiastočnú neplatnosť zmluvnej pokuty. Súd ako orgán členského štátu EU je pri poskytovaní ochrany pred neprijateľnými zmluvnými podmienkami povinný ex offio skúmať, či voči spotrebiteľovi nie je uplatňované plnenie z neprijateľnej zmluvnej podmienky a to aj z takej, ktorú súd už skôr judikoval (§ 53a OZ). Plnenie z takejto podmienky naviac vždy zakladá bezdôvodné obohatenie (§ 451 ods. 1 OZ; „z neplatného právneho úkonu“). Naviac zmluvnú pokutu uplatňovanú z absolútne neplatného dojednanía nemožno zmoderovať, pretože tomu bráni jej neplatnosť. Zníženie zmluvnej pokuty podľa všeobecného ustanovenia § 545a OZ sa môže týkať iba platne uzavretej zmluvnej pokuty.

Zákaz ďalšieho používania neprijateľnej podmienky v demokratickej spoločnosti by mal byť samozrejmy a rešpektovaný subjektmi práva (ipso facto, ak existuje zákonná povinnosť zdržať sa protiprávneho konania) v podobe používania neprijateľnej zmluvnej podmienky je oprávnené očakávať, že dodávateľ bude právnu povinnosť rešpektovať a od spotrebiteľov nebude požadovať plnenie v rozpore s dobrými mravmi majúce svoj základ v neprijateľnej zmluvnej podmienke. Takého - prirodzene anticipované konanie - je nielen prejavom rešpektu k právu, k hodnotám právneho poriadku a zásadám súkromného práva, ale osobitne prejavom konania v súlade s dobrými mravmi (§ 4 ods. 8 Zákona č. 250/2007 Z.z.) a v súlade s povinnosťou odbornej starostlivosti § 2 písm. u/ Zákona č. 250/2007 Z.z.

Ochrana spotrebiteľa pred neprijateľnými podmienkami v spotrebiteľských zmluvách vychádza z predpokladu, že spotrebiteľ je z hľadiska informovanosti a z hľadiska vyjednávacej pozície v slabšom postavení a má spravidla na výber buď zmluvu vopred naformulovanú dodávateľom akceptovať so

všetkými formulárovými klauzulami, alebo ju odmietnuť. Možnosť zmeny štandardných podmienok zo strany spotrebiteľa je len iluzórna a je zjavné, že ide o rovnosť len formálnu, aby sa dosiahla faktická rovnosť, je to možné dosiahnuť len vonkajším zásahom.

Z vyššie uvedených dôvodov súd zamietol žalobu na zaplatenie zmluvnej pokuty z dôvodu, že sa jednalo o neprijateľnú zmluvnú podmienku uplatňovanú v rozpore s ustanoveniami § 53a ods. 1 Občianskeho zákonníka.

Podľa § 142 ods. 2 O.s.p. ak mal účastník vo veci úspech len čiastočný, súd náhradu trov pomerne rozdelí, prípadne vysloví, že žiaden z účastníkov nemá na náhradu trov právo.

Žalobca podal návrh o zaplatenie 939,91 eura s príslušenstvom. Neúspešný bol v časti o zaplatenie 688,36 eura. Úspech žalobcu v tomto konaní predstavuje 26,8 %, úspech žalovanej 73,2 %. Pre pomerné vyčíslenie trov konania je potrebné od úspechu žalobcu odpočítať úspech žalovanej, takže podľa znenia ustanovenia § 142 ods. 2 O.s.p.. Žalobca nemá právo na náhradu trov konania nakoľko pri jeho úspechu 26,8 % a úspechu žalovanej 73,2 % za použitia zásady, že od úspechu žalobcu sa odpočítava úspech žalovanej teda $26,8\% - 73,2\% = -46,6\%$ mu súd nemôže priznať ani čiastočnú náhradu trov konania. Nakoľko žalovaná bola v tomto konaní úspešná vo výške 73,2 %, ale nežiadala priznať žiadnu náhradu trov konania rozhodol súd tak, ako je uvedené v druhom výroku tohto rozhodnutia.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku je možné podať odvolanie do 15 dní odo dňa jeho doručenia na Okresný súd Košice - okolie. V odvolaní sa má popri všeobecných náležitostiach podania (§ 42 ods.3 O.s.p.) uviesť, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, v čom sa rozhodnutie alebo postup súdu považuje za nesprávny a čoho sa odvolateľ domáha. Odvolanie možno odôvodniť len tým, že: a) v konaní došlo k vadám uvedeným v § 221 ods. 1, b) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci, c) súd prvého stupňa neúplne zistil skutkový stav veci, pretože nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností, d) súd prvého stupňa dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam, e) doteraz zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú tu ďalšie skutočnosti alebo iné dôkazy, ktoré doteraz neboli uplatnené (§ 205a), f) rozhodnutie súdu prvého stupňa vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci. Ak povinná osoba dobrovoľne nesplní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, oprávnený môže podať návrh na súdny výkon rozhodnutia alebo návrh na vykonanie exekúcie podľa osobitného zákona.